Dosarul nr. 3-1850/2023

2-23096381-12-3-05072023

HOTĂRÂRE
În numele Legii

10 aprilie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victor Sîrbu
Grefier Valeria Căinăreanu
Cu participarea:
Reprezentantul pârâtului Ludmila Disculțu
Reprezentantul terțului Oleg Constantinov

a examinat în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cererea de chemare în judecată depusă de *****către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, terț SA „Moldovagaz” cu privire la obligarea autorității publice de a modifica hotărârea, -

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La 15.07.2023, *****a depus cerere de chemare în judecată către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, terț SA „Moldovagaz” cu privire la obligarea autorității publice de a modifica hotărârea.

În motivarea cererii de concretizare a indicat că, la 28 ianuarie 2022, Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică a emis Hotărârea *****, în care se stabilește că, se aprobă prețurile reglementate pentru furnizarea gazelor naturale de către S.A „Moldovagaz” în contextul obligației de serviciu public, conform anexei la prezenta hotărâre, Hotărârea Consiliului de administrare al ANRE ***** din 24 decembrie 2021, se abrogă, prezenta Hotărâre poate fi contestată la autoritatea emitentă în termen de 30 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, prezenta hotărâre își produce efectul începând cu 1 ianuarie 2022.

Notează că, prin Hotărârea nr. 33 din 28 ianuarie 2022, se stabilește că, se aprobă prețul pentru energie electrică produsă de centralele electrice de termoficare ale S.A „Termoelectrica” în mărime de 335 bani/kwh (fără TVA), se aprobă tariful pentru energia termică livrată consumatorilor de către S.A „Termoelectrica” în mărime de 2169 lei/Gcal (fără TVA), se abrogă hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 668 din 24.12.2021 privind prețul la energia electrică produsă și tariful pentru energia termică livrată consumatorilor de către S.A „Termoelectrica”, prezenta hotărâre își produce efectele începând cu 1 ianuarie 2022, prezenta hotărâre poate fi contestată în termen de 30 de zile la autoritatea emitentă, de la data publicării al Republicii Moldova.

Prin Hotărârea nr. 40 din 28 ianuarie 2022, se stabilește că, se aprobă prețul pentru energia electrică furnizată de furnizorul central de energie electrică S.A „Energocom” în cuantum de 3,24 lei/kwh (fără TVA), se abrogă hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr.675 din 24 decembrie 2021 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova *****5-333/1472 din 31.12.2021), prezenta hotărâre își produce efectele din 1 ianuarie 2022, prezenta hotărâre poate fi contestată la autoritatea emitentă în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Mai indică că, prin Hotărârile *****, nr. 33 și nr. 40 din 28 ianuarie 2022, publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la data de 04 februarie 2022 au fost aprobe și aplice noi tarife în mod retroactiv.

Concomitent mai indică și Hotărârile *****, nr. 33 și nr. 40 din 28 ianuarie 2022 a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică au fost contestate de subsemnatul în instanța de judecată. Prin Hotărârea Curții de Ap Chișinău nr. 3-48/22 din 24 octombrie 2022, cererea de chemare în judecată depusă subsemnatul, *****împotriva ANRE, privind anularea Hotărârilor nr.32, nr.33 și nr din 28 ianuarie 2022 a fost respinsă, astfel, a fost creat un precedent de aplicare a or tarife la gazele naturale cu efect retroactiv.

Ulterior, la 07.06.2023, Agenției Naționale pentr Reglementare în Energetică a aprobat Hotărârea***** prin care au fost aprobate tari noi la gazele naturale pentru consumatorii finali cu aplicarea acestora din data publică în Monitorul Oficial.

Prin urmare susține că, în conformitate cu prevede Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Legea nr. 174/2017 cu privire l nergetică și Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor regleme e pentru furnizarea gazelor naturale, aprobată prin Hotărârea Agenției Naționale pe Reglementarea în Energetică nr.355/2021, tarifele la gazele naturale pentru consumat finali urmau să fie ajustate la preturile de piață începând cu 01 februarie 2023, atunci nd prețul la gazele naturale la bursă era de 590 euro pentru 1000 m^3.

Astfel mai indică că, începând cu 01 februarie 202 u fost întrunite toate condițiile pentru micșorarea tarifelor la gazele naturale pentru cons atorii finali.

Menționează că, Hotărârea***** din 07.06.2023 fost publicată în Monitorul Oficial la data de 08 iunie 2023, prezenta hotărâre p e fi contestată la autoritatea emitentă în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La 19.06.2023, în adresa ANRE a depus o cerere p labilă în acest sens, la care nu a primit niciun răspuns.

Soli

- să Reglementarea în Energetică ***** din 07 iunie 2023 „privind aprobarea prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale de către S.A. ’’Moldovagaz” în contextul obligației de serviciu public”, cu aplicarea începând cu 01 februarie 2023.

La 10.11.2023, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), din partea pârâtului Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, a parvenit referința pe marginea cererii de chemare în judecată, prin care autoritatea și-a exprimat dezacordul cu

acțiunea înaintată, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată (f.d. 48-52).

În motivarea referinței pârâtul menționează că, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. (2) lit. a), d) din Legea nr. 108 din cu privire la gazele naturale din 27.05.2016, în domeniul de reglementare a prețurilor și a tarifelor, Agenția: a) elaborează și aprobă metodologiile de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, inclusiv a tarifelor diferențiate în funcție de nivelul presiunii în rețelele de gaze naturale, a tarifului reglementat pentru serviciul de stocare a gazelor naturale, precum și a prețurilor reglementate pentru furnizarea de ultimă opțiune și pentru furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali în contextul obligației de serviciu public stabilite la art. 89, inclusiv a prețurilor diferențiate în funcție de consum, inclusiv a prețurilor diferențiate în funcție de consum; d) aprobă tarifele reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, inclusiv tarifele diferențiate în funcție de nivelul presiunii în rețelele de gaze naturale, tariful reglementat pentru serviciul de stocare a gazelor naturale, precum și preturile reglementate pentru furnizarea de ultimă opțiune și pentru furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali în contextul obligației de serviciu public stabilite la art. 89, inclusiv prețurile diferențiate în funcție de consum, calculate în conformitate cu metodologiile respective de calculare a prețurilor și a tarifelor reglementate.

Prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 355 din 13.08.2021 a fost aprobată Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale (în continuare, - Metodologia *****), care reglementează modul de calcul, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea de ultimă opțiune și pentru furnizarea gazelor naturale în contextul îndeplinirii obligației de serviciu public.

Menționează că, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova (în continuare CSE) a aprobat Dispoziția ***** din 31.05.2023 și la pct. 5 a dispus următoarele: „Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică va aproba prețurile reglementate pentru furnizarea gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public în termen de 3 zile lucrătoare de la data recepționării cererii de la S.A. „Moldovagaz”.

În context, conform art. 7 alin. (2) lit. d), art. 9 alin. (7) și art. 98 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 108/2016, Metodologiei *****, în corespundere cu prevederile pct. 5 din Dispoziția ***** din 31.05.2023 a CSE, având la bază cererea S.A. „Moldovagaz” nr. 01/3-1893 din 02.06.2023, Consiliul de administrație al ANRE a adoptat Hotărârea***** din 07.06.2023 privind aprobarea prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale de către S.A. „Moldovagaz” în contextul obligației de serviciu public.

Cu privire la solicitarea de modificare a Hotărârii Consiliului de administrație***** din 07.06.2023, cu aplicare retroactivă începând cu 01.02.2023, menționăm că aceasta nu poate fi admisă din următoarele considerente.

Conform art. 16 alin. (10) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, Hotărârile și deciziile Agenției sunt executorii din momentul adoptării sau de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și produc efecte juridice obligatorii până la o eventuală anulare a acestora de o hotărâre judecătorească executorie.

Potrivit art. 100 alin. (5) al Legii nr. 108/2016, Hotărârile Agenției cu privire la aprobarea prețurilor și a tarifelor reglementate se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, se plasează pe pagina web oficială a Agenției și pe paginile electronice ale întreprinderilor de gaze naturale.

Prevederi similare se regăsesc și la art. 9 alin. (8) al Legii nr. 108/2016, potrivit cărora hotărârile și deciziile Agenției care vizează sectorul gazelor naturale, inclusiv hotărârile adoptate în conformitate cu art. 97, art. 113 și art. 113^1 din prezenta lege, se supun controlului judecătoresc în modul stabilit de Codul administrativ. Hotărârile și deciziile Agenției sunt executorii de la date adoptării/emiterii sau, după caz, de la data publicării în Monitorul Oficial al Republici Moldova ori de la data indicată în textul actului adoptat/emis și produc efecte juridic obligatorii până la o eventuală hotărâre judecătorească irevocabilă contrară, emisă ca urmare a exercitării unei căi de atac.

Prin urmare, în corespundere cu prevederile legale menționate supra, Consiliul de administrație al ANRE a dispus ca Hotărârea***** din 07.06.2023 să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Totodată, remarcă faptul că Hotărârea ANRE***** din 07.06.2023 privind prețurile la gazele naturale nu a fost contestată conform procedurii legale de furnizor (în calitate de destinatar al actului administrativ individual), nici de vreun consumator final, motiv pentru care, în temeiul art. 140 al Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, aceasta a obținut puterea lucrului decis. Lipsa unor contestații denotă că, Hotărârea ANRE***** din 07.06.2023 nu a afectat drepturile și interesele legitime ale consumatorilor de gaze naturale.

Cu referire la invocarea în cererea de chemare în judecată privind adoptarea hotărârilor de către Consiliul de Administrație al ANRE *****, 33, 40 din 28.01.2022 cu efect retroactiv menționăm că, temeiul adoptării de către Consiliul de Administrație al ANRE a Hotărârilor *****, 33, 40 din 28.01.2022 în partea ce vizează aplicabilitatea prețurilor și tarifelor reglementate începând cu 01.01.2022, îl reprezintă pct. 2.1 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 2 din 27.01.2022, care dispune expres și fără echivoc că: „Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică: 2.1. va examina cererea de ajustare a prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale depusă de S.A. „Moldovagaz", prin derogare de la termenele și procedurile stabilite de Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Legea nr. 174/2017 cu privire la energetica, Legea nr. 239/2008 privind transparenta în procesul decizional și Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, și, în conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a preturilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale, aprobată prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică *****, va aproba, până la data de 31 ianuarie 2022, noile preturi reglementate la gaze naturale, cu aplicarea acestora începând cu data de 1 ianuarie 2022".

În acest context menționează că, art. 22 alin. (2) al Legii nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, prevede caracterul obligatoriu al dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale, fără excepții.

Potrivit normei legale menționate: „Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova se publică pe pagina web oficială a Guvernului și sini

executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni.”

Norma legală enunțată este una imperativă, nerespectarea căreia atrage după sine răspundere; penală sau contravențională prin prisma art. 66 al Legii nr. 212/2004.

Notează că, dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale se supun controlului judecătoresc prin prisma competenței prevăzute la art. 225 alin. (3) al Codului administrativ.

Prin urmare, conform Hotărârii Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curtea de Apel Chișinău din 24.10.2022, dosar nr. 3-48/22, s-au respins acțiunile înaintate de ***** și *****împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la anularea pct. 4 a hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare Energetică ***** din 28 ianuarie 2022 în part textului „Prezenta hotărâre își produce efecte din 1 ianuarie 2022”.

Menționează că, respingerea acțiunilor înaintate în partea ce se referă la aplicabilitatea cu efect retroactiv al preturilor si tarifelor reglementate de la 01.01.2022 nu constituie temei pentru Consiliul de Administrație al ANRE să adopte alte hotărâri cu privire la aprobarea preturilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale, cu efect retroactiv.

Indică că, în domeniul de reglementare a prețurilor și tarifelor, conform art. 7 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 108/2016, competența exclusivă de aprobare a tarifelor reglementate îi revine Agenției, iar potrivit art. 100 alin. (5) din Legea nr. 108/2016, Hotărârile Agenției cu privire la aprobarea prețurilor și a tarifelor reglementate se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Cu referire la afirmația reclamantului precum că, începând cu 01.02.2023 au fost întrunite toate condițiile pentru micșorarea tarifelor la gazele naturale pentru consumatorii finali, ANRE o consideră nefondată din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile Metodologiei *****, prețurile reglementate pentru furnizarea gazelor naturale se determină în baza mai multor componente de costuri. Componenta de cost cu cea mai mare pondere o constituie cheltuielile de achiziție a gazelor naturale. Cheltuielile totale de achiziție a gazelor naturale în scopul furnizării la prețuri reglementate se determină în baza volumelor procurate și a prețului de achiziție a acestora.

Potrivit Dispoziției CSE ***** din 16.12.2022, pct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 589/2022, furnizorul S.A. „Moldovagaz” pentru a-și îndeplini obligația de serviciu public de furnizare de ultimă opțiune a gazelor naturale, procură gaze naturale de la S.A. „Energocom”.

Astfel, la determinarea prețurilor reglementate de furnizare a gazelor naturale, ANRE aplică cheltuielile de achiziție a gazelor naturale medii anuale în conformitate cu cheltuielile efective ale furnizorului și cu prognoza acestora. La caz, prognoza prețului de vânzare prezentată de S.A. „Energocom” (Decizia CSE ***** din 31.05.2023).

Totodată, conform pct. 60 din Metodologia *****, procedura de ajustare a prețurilor în vigoare se inițiază de către furnizor sau de către Agenție, în cazul existenței unor factori obiectivi, care generează necesitatea majorării/micșorării venitului

reglementat cu mai mult de 1%.

Notează că, S.A. „Moldovagaz” la situația din 31.12.2022 a acumulat un deficit tarifar în mărime de 2 573,3 mii. lei, fapt care nu a permis micșorarea prețurilor reglementate la începutul anului 2023.

În cazul ajustării prețurilor reglementate în decursul anului de gestiune, componenta de corectare a venitului reglementat formată de la începutul anului de gestiune până la momentul ajustării prețurilor reglementate va fi inclusă în calculul prețurilor ajustate, astfel ca să asigure cel puțin acoperirea costurilor justificate ce vor fi suportate de furnizor din momentul ajustării prețului reglementat până la sfârșitul anului de gestiune.

Prin urmare, orice ajustare a prețurilor reglementate în decursul anului, va lua în considerare atât deficitul, cât și excedentul tarifar acumulat de la începutul anului.

Urmare a celor expuse, concludem că la data de 01.02.2023 indicată de către reclamantul *****, nu au fost întrunite premisele necesare pentru micșorarea prețurilor reglementate de furnizare a gazelor naturale.

În ceea ce privește afirmația reclamantului precum că, „(...) la data de 19.06.2023 în adresa ANRE a depus o cerere prealabilă, la care nu a primit răspuns ”, menționează următoarele.

Cererea prealabilă a fost depusă de către reclamantul ***** la data de 19.06.2023, care a fost înregistrată la ANRE cu numărul de intrare 9243.

Prin urmare, în termenul prevăzut de art. 167 alin. (3) din Codul Administrativ, Agenția a transmis la adresa reclamantului *****, răspunsul la cererea prealabilă, prin scrisoarea nr. ***** din 23.06.2023, care a fost recepționată la data de 06.07.2023, fapt confirmat prin avizul de recepție.

În concluzie menționează că, Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE***** din 07 iunie 2023, în partea ce se referă la data de când aceasta își va produce efectele juridice, este legală, întemeiată și adoptată în strictă conformitate cu cadrul normativ în vigoare.

La 24.01.2024, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), din partea terțului SA „Moldovagaz”, a parvenit referința pe marginea cererii de chemare în judecată, prin care autoritatea şi-a exprimat dezacordul cu acțiunea înaintată, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată (f.d. 66-69).

Reclamantul *****, în ședință de judecată nu s-a prezentat, fiind înștiințat despre derularea procesului. Astfel, ținând cont de faptul că părțile neprezente în ședință de judecată au fost citate despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată reprezentantul autorității publice pârâte Disculțu Ludmila, a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, din motivele de fapt și de drept indicate în referință.

În ședința de judecată reprezentantul terțului Constantinov Oleg, a pledat pentru respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, din motivele de fapt și de drept indicate în referință.

Aprecierea instanţei de judecată:

Examinând cererea de chemare în judecată, audiind explicaţiile părţilor prezente, cercetând probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de *****către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, terț SA „Moldovagaz” cu privire la obligarea autorității publice de a modifica hotărârea, este una neîntemeiată şi urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 Cod administrativ, Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Conform art.206 alin.(1) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual

(acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Potrivit art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată constată că, reclamantul a respectat procedura de depunere a acțiunii, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, motiv pentru care instanța judecătorească constatând că acțiunea este admisibilă, va examina fondul acesteia.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie obligarea autorității publice de a modifica hotărârea.

În privința competenței instanței de judecată la examinarea acțiunii în contencios administrativ se constată că competența în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău. Prin urmare acțiunea este depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ.

Astfel, instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă.

Din materialele cauzei, la 08 iunie 2023, în MO a fost publicată Hotărârea privind aprobarea prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale de către S.A. „Moldovagaz” în contextul obligației de serviciu public, ANRE în temeiul art. 7 alin. (2) lit. d), art. 9 alin. (7) și art. 98 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 415), Tn conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 355 din 13.08.2021 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 249-253, art. 1214), ținând cont de prevederile pct. 5 din Decizia Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 72 din 31.05.2023 și având la bază cererea S.A. „Moldova- gaz” nr. 01/3-1893 din 2 iunie 2023, în scopul asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale și aplicării unei politici tarifare care să asigure că prețurile reglementate acoperă pe deplin costurile minime și strict necesare ale întreprinderii de gaze naturale în legătură cu desfășurarea activității reglementate pe piața gazelor naturale,

Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, a hotărât:

1. Se aprobă prețurile reglementate pentru furnizarea gazelor naturale de către S.A. „Moldovagaz” în contextul obligației de serviciu public, conform anexei la prezenta Hotărâre.

2. Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE *****din 23 septembrie 2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ***** art. 1100 din 30.09.2022) se abrogă.

3. Prezenta hotărâre poate fi contestată la autoritatea emitentă în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La 19 iunie 2023, partea reclamantă a depus cerere prealabilă prin care a solicitat modificarea Hotărârii ***** din 07 iunie 2023 „privind aprobarea prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale de către S.A. „Moldovagaz” în contextul obligației de serviciu public”, cu aplicarea începând cu 01 februarie 2023.

Prin decizia nr. ***** din 23.06.2023, ANRE a respins cererea prealabilă depusă de către *****cu privire la modificarea Hotărârii ***** din 07 iunie 2023 „privind aprobarea prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale de către S.A. „Moldovagaz” în contextul obligației de serviciu public”, cu aplicarea începând cu 01 februarie 2023

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 25.10.2022, s-au respins acțiunile înaintate de ***** și *****împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la anularea pct. 3 al hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare Energetică nr. 40 din 28 ianuarie 2022 în partea textului „Prezenta hotărâre își produce efecte din 1 ianuarie 2022”, anularea pct. 4 a hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare Energetică ***** din 28 ianuarie 2022 în partea textului „Prezenta hotărâre își produce efectele începând cu 1 ianuarie 2022” și anularea pct. 4 a hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare Energetică nr. 33 din 28 ianuarie 2022 în partea textului „Prezenta hotărâre își produce efectele începând cu 1 ianuarie 2022”.

Conform art. 7 din Legea nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale,

(1) În domeniul reglementării activităţilor din sectorul gazelor naturale supuse reglementării prin licenţiere şi autorizare, Agenţia:

a) eliberează, prelungeşte, reperfectează, suspendă, reia valabilitatea sau retrage licenţele eliberate, eliberează copii şi duplicate ale acestora în conformitate cu prezenta lege şi cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător;

b) desemnează titularul de licenţă care va desfăşura activitatea licenţiată în locul titularului a cărui licenţă pentru transportul gazelor naturale, pentru distribuţia gazelor naturale, pentru stocarea gazelor naturale sau pentru furnizarea gazelor naturale în contextul obligaţiilor de serviciu public stabilite la art. 89 şi 90 a fost suspendată, căruia i s-a retras licenţa sau a cărui licenţă a expirat;

c) monitorizează respectarea de către titularii de licenţe a obligaţiilor stabilite în prezenta lege privind calitatea serviciilor prestate şi performanţa activităţilor desfășurate, precum şi a altor condiţii stabilite pentru desfăşurarea activităţilor licenţiate;

d) certifică operatorul sistemului de transport şi monitorizează respectarea continuă de către acesta a cerinţelor privind separarea şi independenţa, precum şi a altor exigenţe prevăzute de prezenta lege;

e) monitorizează, în cazul desemnării operatorului de sistem independent, relaţiile dintre proprietarul reţelelor de transport al gazelor naturale şi operatorul de sistem independent, precum şi respectarea de către aceştia a obligaţiilor stabilite în prezenta lege;

f) aprobă contractele încheiate între proprietarul reţelelor de transport al gazelor naturale şi operatorul de sistem independent şi soluţionează eventualele neînţelegeri dintre aceştia;

g) monitorizează respectarea continuă de către operatorul sistemului de distribuţie, de către operatorul depozitului de stocare a cerinţelor privind separarea şi independenţa, precum şi a altor exigenţe prevăzute de lege;

h) monitorizează activitatea operatorului sistemului de distribuție care face parte dintr-o întreprindere de gaze naturale integrată pe verticală, luînd măsuri pentru a evita sau elimina eventuale practici care denaturează concurența;

i) aprobă Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor și monitorizează respectarea acestuia de către operatorii sistemelor de transport;

j) elaborează și aprobă Regulamentul privind accesul la depozitele de stocare și gestionarea congestiilor, aprobă regulamentele privind depozitele de stocare și monitorizează respectarea acestora de către operatorii depozitelor de stocare;

k) elaborează și aprobă Regulamentul privind racordarea la rețelele de gaze naturale și prestarea serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale (în continuare – *Regulamentul privind racordarea)* și monitorizează respectarea acestuia de către operatorii de sistem;

l) elaborează şi aprobă Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport şi de distribuţie a gazelor naturale, monitorizează respectarea de către operatorii de sistem a acestuia, inclusiv a indicatorilor de calitate;

l[1]) elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la modul de eliberare, prelungire, reperfectare, suspendare, reluare a valabilității și retragere a autorizațiilor de către Agenție;

m) eliberează, prelungeşte, reperfectează, suspendă, reia valabilitatea sau retrage autorizaţiile pentru conductele directe de gaze naturale, eliberează duplicate ale acestora în conformitate cu termenele şi condiţiile stabilite în prezenta lege şi într-un regulament elaborat și aprobat de Agenție, de asemenea monitorizează activitatea titularilor autorizaţiilor pentru conductele directe de gaze naturale;

n) eliberează, prelungeşte, reperfectează, suspendă, reia valabilitatea sau retrage autorizaţiile pentru sistemele de distribuţie închise, eliberează duplicate ale acestora în conformitate cu termenele şi condiţiile stabilite în prezenta lege şi într-un regulament

elaborat și aprobat de Agenție, de asemenea monitorizează activitatea titularilor autorizaţiilor pentru sisteme de distribuţie închise;

o) elaborează şi aprobă Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale, care reglementează inclusiv clauzele obligatorii pentru contractele de furnizare a gazelor naturale consumatorilor finali, termenele şi condiţiile de furnizare a gazelor naturale consumatorilor finali, termenele şi condiţiile de furnizare a gazelor naturale în contextul obligaţiilor de serviciu public stabilite la art. 89 şi 90, de asemenea monitorizează respectarea acestuia de către furnizori;

q) elaborează şi aprobă Regulamentul privind planificarea, aprobarea şi efectuarea investiţiilor în sectorul gazelor natural și Regulamentul privind dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale, de asemenea monitorizează respectarea acestora;

q^1) aprobă Codul rețelelor de gaze naturale și actele normative de implementare a acestuia, elaborate de operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție, și monitorizează respectarea acestora;

q^2) aprobă Metodologia de calculare a plăților pentru dezechilibrul zilnic, elaborată de operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție, și monitorizează respectarea acesteia;

q^3) aprobă Metodologia de calculare a plăților pentru neutralitate, elaborată de operatorul sistemului de transport desemnat de Agenție, și monitorizează respectarea acesteia;

r) aprobă, în condiţiile art. 42 și 49, planurile de dezvoltare a reţelelor de transport şi de distribuţie a gazelor naturale şi planurile anuale de investiţii ale operatorilor de sistem, monitorizează realizarea acestora şi prezintă în raportul său anual informaţii privind realizarea planurilor anuale de investiţii;

s) elaborează şi aprobă Regulamentul privind modul de monitorizare a programelor de conformitate, de asemenea monitorizează respectarea acestuia;

t) stabileşte informaţiile de ordin economic şi tehnic referitoare la funcţionarea sistemului de gaze naturale, care urmează a fi date publicităţii de către titularii de licenţe, şi modul de publicare a acestora, ținând cont de necesitatea asigurării transparenței maxime a activităților licențiate desfășurate în sectorul gazelor naturale, în condițiile nedivulgării informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată;

u) stabileşte sistemul de informaţii în a căror bază titularii de licenţe prezintă rapoarte Agenţiei şi monitorizează modul de respectare de către titularii de licenţe a obligaţiilor privind prezentarea informaţiilor necesare participanţilor la piaţa gazelor naturale, stabilite în prezenta lege şi în actele normative de reglementare aprobate de Agenţie.

(2) În domeniul de reglementare a preţurilor şi a tarifelor, Agenţia:

a) elaborează şi aprobă metodologiile de calculare, de aprobare şi de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, pentru serviciul de distribuţie a gazelor naturale, inclusiv a tarifelor diferenţiate în funcţie de nivelul presiunii în reţelele de gaze naturale, a tarifului reglementat pentru serviciul de stocare a gazelor naturale, precum şi a preţurilor reglementate pentru furnizarea de ultimă opţiune şi pentru furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali în contextul

obligaţiei de serviciu public stabilite la art. 89, inclusiv a preţurilor diferenţiate în funcţie de consum, inclusiv a prețurilor diferențiate în funcție de consum;

b) elaborează şi aprobă metodologia de calculare, de aprobare şi de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii de sistem, inclusiv a tarifelor de racordare şi a tarifelor de reconectare;

c) elaborează şi aprobă Regulamentul privind procedurile de prezentare şi de examinare a cererilor titularilor de licențe privind preţurile şi tarifele reglementate;

d) aprobă tarifele reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, pentru serviciul de distribuţie a gazelor naturale, inclusiv tarifele diferenţiate în funcţie de nivelul presiunii în reţelele de gaze naturale, tariful reglementat pentru serviciul de stocare a gazelor naturale, precum şi preţurile reglementate pentru furnizarea de ultimă opţiune şi pentru furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali în contextul obligaţiei de serviciu public stabilite la art. 89, calculate în conformitate cu metodologiile respective de calculare a preţurilor şi a tarifelor reglementate;

e) aprobă tarifele reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorul sistemului de transport și de către operatorul sistemului de distribuţie, calculate în conformitate cu metodologia respectivă;

f) asigură ca preţurile şi tarifele reglementate şi metodologiile de calculare a acestora să fie aprobate înainte de intrarea acestora în vigoare, în condiţiile stabilite în Legea nr. 173-XIII din 6 iulie 1994 privind modul de publicare şi intrare în vigoare a actelor oficiale, precum şi ca aceste preţuri şi tarife reglementate să fie justificate, rezonabile, transparente şi nediscriminatorii, bazate pe performanţă, să reflecte cheltuielile necesare şi justificate, să permită efectuarea de investiţii pentru asigurarea funcționării continue a reţelelor de gaze naturale şi să ofere stimulente pentru a spori eficienţa şi pentru a asigura securitatea aprovizionării cu gaze naturale;

g) monitorizează corectitudinea aplicării de către titularii de licenţe a metodologiilor aprobate, a preţurilor şi a tarifelor reglementate, aprobate în conformitate cu metodologiile respective;

i) asigură excluderea subvenţiilor încrucișate între activităţile de producere, transport, distribuţie, stocare şi furnizare a gazelor naturale şi monitorizează respectarea de către întreprinderile de gaze naturale a principiului costurilor şi al cheltuielilor necesare şi justificate. Cheltuielile care nu sînt necesare şi justificate nu se iau în calcul la aprobarea preţurilor şi tarifelor reglementate.

(3) În domeniul reglementării pieţei gazelor naturale şi a schimburilor transfrontaliere de gaze naturale, Agenţia:

a) elaborează și aprobă Regulile pieței gazelor naturale, de asemenea monitorizează respectarea acestora;

a[1]) înregistrează participanții la piața angro a gazelor naturale, în conformitate cu prezenta lege, prin aplicarea unei abordări comune, definite și coordonate de Comitetul de reglementare al Comunității Energetice;

b) monitorizează piaţa gazelor naturale şi modul în care participanţii la piaţa gazelor naturale îşi îndeplinesc obligaţiile stabilite în prezenta lege şi în Regulile pieţei gazelor naturale;

c) promovează, monitorizează şi asigură transparenţa şi concurenţa pe piaţa gazelor naturale;

d) monitorizează nivelul şi eficacitatea deschiderii pieței gazelor naturale, evaluează eficienţa, concurenţa şi transparenţa pe piaţa gazelor naturale;

e) monitorizează nivelul de dezvoltare a concurenţei pe piaţa gazelor naturale, inclusiv pe pieţele angro şi cu amănuntul, respectarea libertăţii contractuale, inclusiv pe termen lung sau de furnizare întreruptibilă, apariţia unor practici contractuale restrictive sau de exclusivitate, a clauzelor care pot împiedica consumatorii noncasnici să încheie contracte cu mai mulţi furnizori şi sesizează Consiliul Concurenţei dacă constată cazuri de denaturare sau de restrîngere a concurenţei;

f) realizează investigații pe piața gazelor naturale, inclusiv sub aspectul respectării cerințelor privind integritatea și transparența pieței, în conformitate cu principiile stabilite în prezenta lege și în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, și întreprinde măsurile necesare în limitele competențelor sale stabilite prin lege;

f^1) efectuează controale, inclusiv sub aspectul respectării cerințelor privind integritatea și transparența pieței gazelor naturale, în conformitate cu principiile stabilite în prezenta lege, în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și în Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, în măsura în care aceasta din urmă nu contravine primelor două acte normative, și întreprinde măsurile necesare în limitele competențelor sale stabilite prin lege;

g) monitorizează disponibilitatea şi calitatea datelor tehnice şi comerciale cu privire la interconexiuni, solicitate de utilizatorii de sistem pentru participarea în condiţii nediscriminatorii la piaţa gazelor naturale, precum și modul în care participanții la piața gazelor naturale respectă obligația privind publicarea informațiilor privilegiate, stabilită la art. 97^2;

h) colaborează cu autorităţile de reglementare din țările părți ale Comunității Energetice, cu Comitetul de reglementare al Comunităţii Energetice şi cu autorităţile de reglementare ale altor țări privind aspectele transfrontaliere, privind dezvoltarea pieţei regionale de gaze naturale şi privind crearea de condiţii necesare pentru concurenţă loială, inclusiv în legătură cu monitorizarea pieței gazelor naturale.

(4) În domeniul protecţiei consumatorilor finali, a utilizatorilor de sistem, Agenţia:

a) promovează protecţia drepturilor şi a intereselor legale ale consumatorilor finali, ale utilizatorilor de sistem, în special prin asigurarea prestării de către titularii de licenţe a serviciilor de calitate, prin susţinerea şi asigurarea tratamentului echitabil şi nediscriminatoriu în raport cu consumatorii finali, cu utilizatorii de sistem, prin prevenirea măsurilor anticoncurenţiale, precum şi prin asigurarea accesului la datele de consum, în condiţiile stabilite în prezenta lege;

b) elaborează și aprobă regulamente, norme, ghiduri, monitorizează respectarea acestora, adoptă hotărîri și emite decizii menite să asigure protecţia drepturilor şi a intereselor legitime ale consumatorilor finali, ale utilizatorilor de sistem în conformitate cu prevederile prezentei legi;

c) elaborează şi aprobă Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului, care reglementează termenele şi condiţiile de schimbare de către

consumatorii eligibili a furnizorului, de asemenea monitorizează respectarea acestuia de către titularii de licenţă;

d) monitorizează respectarea de către titularii de licenţe a drepturilor consumatorilor finali, ale utilizatorilor de sistem stabilite în prezenta lege şi în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale, Regulamentul privind racordarea, Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport şi de distribuţie a gazelor naturale, Regulamentul privind procedura de schimbare a furnizorului;

e) examinează şi soluţionează problemele expuse în reclamaţiile consumatorilor finali, ale utilizatorilor de sistem, în conformitate cu prezenta lege şi cu respectarea prevederilor Codului administrativ;

f) colaborează cu organizaţiile care promovează interesele consumatorilor;

g) prezintă, la solicitare, organizaţiilor care promovează interesele consumatorilor, precum şi consumatorilor finali, informaţia necesară referitoare la activitatea titularilor de licenţe, cu excepţia informaţiilor oficiale cu accesibilitate limitată;

h) examinează şi soluţionează în procedură extrajudiciară neînţelegerile survenite între consumatorii finali, utilizatorii de sistem şi furnizori, operatori de sistem, operatori ai depozitelor de stocare, inclusiv în legătură cu racordarea la reţelele de gaze naturale, precum şi neînțelegerile referitoare la încheierea contractelor de furnizare a gazelor naturale;

i) emite decizii privind interzicerea deconectării de la reţelele de gaze naturale a instalaţiilor de gaze naturale ale consumatorilor finali sau privind reconectarea acestora pe parcursul examinării reclamaţiilor consumatorilor finali, ale utilizatorilor de sistem.

(4^1) Agenția contribuie la securitatea aprovizionării cu gaze naturale în limitele competenței stabilite prin prezenta lege și prin Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică. Agenția este obligată să colaboreze cu Guvernul, cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, cu Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, să prezinte informațiile solicitate de acestea, precum și să întreprindă acțiunile stabilite în cap. XV din prezenta lege.

(5) În vederea îndeplinirii atribuţiilor sale şi pentru executarea prezentei legi, Agenţia colaborează cu ministerele şi cu alte autorități administrative centrale, cu alte autorităţi publice, cu autorităţile administraţiei publice locale, cu societatea civilă şi consultă, după caz, participanţii la piaţa gazelor naturale. Prevederile prezentului alineat nu pot fi aplicate în sensul diminuării sau denaturării principiului independenţei Agenţiei.

(6) Pentru a realiza obiectivele stabilite în prezenta lege, Agenţia colaborează cu Consiliul Concurenţei, cu organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul finanţelor şi cu autoritatea de reglementare a pieţei financiare prin stabilirea, de comun acord, a platformei necesare pentru un schimb de informaţii reciproc şi continuu, precum şi pentru iniţierea şi desfăşurarea controalelor comune în legătură cu problemele ce ţin de reglementarea sectorului de gaze naturale. Principiul enunţat în prezentul alineat nu împiedică autorităţile care participă la controale comune cu Agenţia să îşi exercite drepturile şi funcţiile stabilite în legile care reglementează activitatea autorităţilor respective.

Conform art. 9 din Legea nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale,

(1) Transparenţa activităţii Agenţiei o asigură Consiliul de administraţie, care, în acest scop, face publice şedinţele sale şi anunţă părţile interesate despre organizarea şedinţelor în modul şi în termenele stabilite în Legea cu privire la energetică.

(2) În cazul în care Consiliului de administraţie i se propun spre examinare proiectele actelor normative de reglementare în sectorul gazelor naturale, cererile privind costurile de bază, preţurile și tarifele reglementate ori alte hotărîri care pot avea impact asupra pieţei gazelor naturale şi asupra obligaţiilor de serviciu public, Agenţia este obligată să publice pe pagina sa web oficială proiectul hotărîrii şi/sau proiectul actului ce se supune aprobării prin hotărîre și informaţiile relevante în modul și în termenele stabilite în Legea nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparenţa în procesul decizional.

(3) Cererile titularilor de licenţe privind costurile de bază, prețurile și tarifele reglementate, precum şi materialele ce justifică nivelul acestora se publică pe pagina web oficială a Agenţiei în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la înregistrarea cererilor respective. Agenţia oferă publicului 15 zile lucrătoare de la publicarea cererilor menţionate și a materialelor aferente pentru prezentarea recomandărilor cu privire la acestea. În termenele stabilite în Legea cu privire la transparenţa în procesul decizional, Agenţia publică pe pagina sa web oficială rezultatele examinării cererilor titularilor de licenţă şi propunerile sale privind nivelul costurilor de bază, al prețurilor și tarifelor reglementate.

(4) Consiliul de administrație al Agenției examinează cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 120 de zile calendaristice, iar cererile privind prețurile reglementate, privind tarifele reglementate – în termen de cel mult 90 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi de gaze naturale și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licență privind prețurile și tarifele reglementate.

(5) Cu excepţia situaţiilor ce ţin de examinarea şi de soluţionarea neînţelegerilor dintre participanţii la piaţa gazelor naturale, pentru organizarea executării legilor, Consiliul de administraţie adoptă, în numele Agenţiei, hotărîri. Hotărârile Agenției privind aprobarea costurilor de bază, a prețurilor reglementate, a tarifelor reglementate, a planurilor de dezvoltare, a planurilor de investiții, a rapoartelor privind realizarea acestora, precum și privind aprobarea consumurilor tehnologice și a pierderilor normative în rețelele de gaze naturale trebuie să indice, în partea de motivare, temeiul și oportunitatea aprobării.

(6) Pentru organizarea executării actelor normative în sectorul gazelor naturale, precum şi pentru soluţionarea neînţelegerilor dintre participanţii la piaţa gazelor naturale, un director al Consiliului de administraţie emite, în numele Agenţiei, decizii care vizează raporturile juridice dintre un utilizator de sistem, un consumator final, un utilizator al sistemului de distribuţie închis şi un titular de licenţă sau de autorizaţie ori raporturile juridice dintre doi titulari de licenţe sau de autorizaţii.

(7) În cazul situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale, constatate în modul stabilit de lege, sau pe subiecte ce țin de securitatea aprovizionării cu gaze naturale, proiectele de hotărâri, proiectele de decizii pot fi supuse elaborării și adoptării/emiterii în regim de urgență, fără respectarea prevederilor prezentului articol. Argumentarea necesității de a adopta hotărârea/de a emite decizia în regim de urgență se aduce la cunoștința publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptare/emitere, prin publicare pe pagina web a Agenției, prin afișare la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzare în mass-media centrală.

(8) Hotărârile și deciziile Agenției care vizează sectorul gazelor naturale, inclusiv hotărârile adoptate în conformitate cu art. 97, art. 113 și art. 113^1 din prezenta lege, se supun controlului judecătoresc în modul stabilit de Codul administrativ. Hotărârile și deciziile Agenției sunt executorii de la data adoptării/emiterii sau, după caz, de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova ori de la data indicată în textul actului adoptat/emis și produc efecte juridice obligatorii până la o eventuală hotărâre judecătorească irevocabilă contrară, emisă ca urmare a exercitării unei căi de atac. Suspendarea hotărârilor şi deciziilor Agenției, cu excepția hotărârilor prevăzute la art. 214 alin. (9) din Codul administrativ nr. 116/2018, poate avea loc doar prin încheiere judecătorească și doar în privința solicitantului.

Conform art. 98 din Legea nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale,

(1) În sectorul gazelor naturale se aplică următoarele preţuri şi tarife:

a) preţuri negociate, rezultate din cerere şi ofertă pe pieţele de gaze naturale;

b) preţuri şi tarife reglementate.

(2) La categoria de preţuri şi tarife reglementate se atribuie:

a) tarife reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, inclusiv tarifele armonizate de intrare/ieșire;

b) tarifele reglementate pentru serviciul de distribuţie a gazelor naturale, inclusiv tarifele diferenţiate în funcţie de nivelul presiunii în reţelele de distribuţie a gazelor naturale;

c) tarifele reglementate pentru serviciul de stocare a gazelor naturale;

d) preţurile reglementate pentru furnizarea de ultimă opţiune, pentru furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori finali în contextul îndeplinirii obligaţiei de serviciu public stabilite la art. 89;

e) tarifele reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de operatorul sistemului de transport şi de operatorul sistemului de distribuţie, inclusiv tarifele de racordare şi tarifele de reconectare.

(3) Preţurile şi tarifele reglementate specificate la alin. (2) se determină în conformitate cu metodologiile de calculare, aprobare şi aplicare a acestora, elaborate şi aprobate în conformitate cu prezenta lege.

(4) La calcularea tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale se iau în considerare volumele, veniturile şi cheltuielile aferente fluxurilor transfrontaliere.

(5) Furnizorii de gaze naturale negociază cu consumatorii finali preţul la gazele naturale în conformitate cu cererea şi oferta pe pieţele de gaze naturale, cu excepţia situaţiilor în care gazele naturale se furnizează la preţuri reglementate.

Conform art. 100 din Legea nr. 108 din 27.05.2016 cu privire la gazele naturale,

(1) Preţurile şi tarifele reglementate în sectorul gazelor naturale se determină anual de către întreprinderile de gaze naturale în conformitate cu metodologiile de calculare, aprobare şi aplicare a preţurilor şi a tarifelor reglementate şi potrivit termenelor şi condiţiilor stabilite în Regulamentul privind procedurile de prezentare şi de examinare a cererilor titularilor de licenţe privind preţurile şi tarifele reglementate.

(2) Preţurile şi tarifele reglementate, determinate de întreprinderile de gaze naturale conform alin. (1), se prezintă Agenţiei spre examinare şi aprobare.

(3) Agenţia, în conformitate cu art. 7 alin. (2), cu art. 8 şi 9, examinează preţurile și tarifele prezentate de întreprinderile de gaze naturale şi adoptă hotărîrea privind aprobarea preţurilor şi a tarifelor respective.

(4) Întreprinderile de gaze naturale sînt obligate să prezinte Agenţiei informaţiile necesare pentru examinarea şi justificarea cheltuielilor, precum şi pentru estimarea corectitudinii calculării preţurilor şi a tarifelor reglementate.

(4^1) Prețurile și tarifele aprobate de Agenție se ajustează în cazurile și modul stabilite în metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate, la cererea scrisă a întreprinderii de gaze naturale respective sau la inițiativa Agenției. În acest scop, Agenția examinează premisele care determină revizuirea prețurilor și a tarifelor reglementate. Întreprinderile de gaze naturale sunt obligate să prezinte Agenției informațiile și documentele solicitate în acest scop, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.

(5) Hotărîrile Agenţiei cu privire la aprobarea preţurilor şi a tarifelor reglementate se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, se plasează pe pagina web oficială a Agenţiei şi pe paginile electronice ale întreprinderilor de gaze naturale.

(6) Agenţia supraveghează şi monitorizează aplicarea de către întreprinderile de gaze naturale a metodologiilor de calculare, aprobare şi aplicare a preţurilor şi tarifelor reglementate, precum şi aplicarea corectă a preţurilor şi a tarifelor reglementate aprobate.

Conform art. 16 din Legea nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică,

(1) Şedinţele Consiliului de administraţie în cadrul cărora se examinează proiectele actelor normative de reglementare, cererile privind costurile de bază, privind preţurile reglementate, tarifele reglementate ori hotărîri care pot avea impact asupra pieţelor energeticii şi asupra obligaţiilor de serviciu public sînt publice. La şedinţele în cadrul cărora se discută informaţii oficiale cu accesibilitate limitată participă numai persoanele vizate.

(2) Invitaţia de participare la şedinţele publice ale Consiliului de administraţie şi agenda aferentă se expediază persoanelor interesate şi se publică pe pagina web oficială a Agenţiei cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de ziua preconizată pentru şedinţă. Invitaţia de participare la şedinţele în cadrul cărora se discută informaţiile oficiale cu accesibilitate limitată, inclusiv informaţiile care constituie secret comercial, se expediază numai

persoanelor vizate, cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de ziua preconizată pentru şedinţă.

(3) În cazul în care Consiliului de administraţie i se propun spre examinare proiectele actelor normative de reglementare, cererile privind costurile de bază, privind preţurile reglementate, tarifele reglementate ori alte hotărîri care pot avea impact asupra pieţelor energeticii şi asupra obligaţiilor de serviciu public, Agenţia este obligată să publice pe pagina sa web oficială proiectul hotărîrii şi/sau proiectul actului ce se supune aprobării prin hotărîre şi informaţiile relevante în termenele şi în condiţiile stabilite în Legea nr.239/2008 privind transparenţa în procesul decizional. Persoanele care au solicitat înscrierea adresei lor de poştă electronică pe lista de corespondenţă a Agenţiei se informează referitor la începerea consultărilor.

(4) În conformitate cu Legea nr.239/2008 privind transparenţa în procesul decizional, Agenţia publică pe pagina sa web oficială proiectele actelor normative de reglementare, nota informativă, analiza impactului de reglementare al proiectelor de acte respective, sinteza recomandărilor recepţionate în cadrul avizării şi consultării publice, precum şi alte materiale relevante.

(5) Cererile titularilor de licenţe privind costurile de bază, privind preţurile reglementate, tarifele reglementate, precum şi materialele ce justifică nivelul acestora se publică pe pagina web oficială a Agenţiei în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la înregistrarea cererilor respective. Agenţia oferă publicului 15 zile lucrătoare de la publicarea cererilor menţionate şi a materialelor aferente pentru prezentarea recomandărilor cu privire la acestea. În termenele stabilite în Legea nr.239/2008 cu privire la transparenţa în procesul decizional, Agenţia publică pe pagina sa web oficială rezultatele examinării cererilor titularilor de licenţă şi propunerile sale privind nivelul costurilor de bază, al preţurilor reglementate sau al tarifelor reglementate.

(6) Cu excepţiile stabilite în legile sectoriale, Consiliul de administraţie este obligat să examineze cererile privind costurile de bază, privind preţurile reglementate, tarifele reglementate în termen de cel mult 180 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi energetice şi după prezentarea tuturor documentelor şi a informaţiei necesare, solicitate de Agenţie, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare şi de examinare a cererilor titularilor de licenţe privind preţurile şi tarifele reglementate, aprobat de Agenţie în conformitate cu legile sectoriale.

(61) În cazul situaţiilor excepţionale în sectoarele energeticii, constatate în modul stabilit de lege, sau pe subiecte ce ţin de securitatea aprovizionării cu energie, proiectele de hotărâri, proiectele de decizii pot fi supuse elaborării şi adoptării/emiterii în regim de urgenţă, fără respectarea prevederilor prezentului articol. Argumentarea necesităţii de a adopta hotărârea/de a emite decizia în regim de urgenţă se aduce la cunoştinţa publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptare/emitere, prin publicare pe pagina web oficială a Agenţiei, prin afişare la sediul acesteia într-un spaţiu accesibil publicului şi/sau prin difuzare în mass-media centrală sau locală, după caz.

(7) Consiliul de administraţie adoptă, în numele Agenţiei, hotărîri. Hotărîrile se adoptă cu votul a cel puţin 3 directori ai Consiliului de administraţie. Fiecare director al Consiliului de administraţie deţine un singur vot.

(8) Directorii Consiliului de administraţie deliberează în camera de deliberare sau pot consimţi să delibereze fără a se retrage din sala de şedinţă. Directorii Consiliului de administraţie nu au dreptul de a se abţine de la vot, cu excepţia cazului în care aceştia sînt în conflict de interese. Directorii care au votat împotrivă îşi consemnează opinia separată ce se anexează la procesul-verbal al şedinţei respective. Pentru fiecare şedinţă a Consiliului de administraţie se întocmeşte proces-verbal, semnat de directorul general sau de directorul care îl substituie la prezidarea şedinţei şi de secretarul şedinţei.

(9) Pentru soluţionarea neînţelegerilor dintre părţi, un director al Consiliului de administraţie emite, în numele Agenţiei, decizii.

(10) Hotărârile şi deciziile Agenţiei trebuie să fie întemeiate, motivate şi să conţină normele legale în baza cărora au fost adoptate sau emise. Hotărârile şi deciziile Agenţiei pot fi contestate în instanţa de judecată în conformitate cu prevederile Codului administrativ. Hotărârile şi deciziile Agenţiei sunt executorii din momentul adoptării sau de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova şi produc efecte juridice obligatorii până la eventuala anulare a acestora de o hotărâre judecătorească executorie. Hotărârile Agenţiei prin care se aprobă actele de reglementare, costurile de bază, tarifele reglementate şi preţurile reglementate pot fi suspendate, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, doar în raport cu participantul la proces în favoarea căruia a fost dispusă măsura de suspendare.

(11) Hotărîrile Agenţiei cu privire la aprobarea actelor normative de reglementare, a costurilor de bază, a preţurilor reglementate, tarifelor reglementate, precum şi alte hotărîri care pot avea impact asupra pieţelor energeticii şi asupra îndeplinirii obligaţiilor de serviciu public se publică pe pagina web oficială a Agenţiei şi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Agenţia publică pe pagina sa web oficială informaţii cu privire la licenţele şi autorizaţiile eliberate pentru activităţile reglementate.

(12) În conformitate cu Legea nr.982/2000 privind accesul la informaţie, Agenţia prezintă, la cererea persoanelor fizice şi a persoanelor juridice, informaţiile solicitate, cu excepţia informaţiilor oficiale cu accesibilitate limitată, inclusiv a informaţiilor care constituie secret comercial. Informaţia din registrele de licenţiere se prezintă de asemenea la cerere.

În speță, obiectul contenciosului administrativ în prezenta cauză îl constituie verificarea legalității Hotărârii Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică***** din 07.06.2023 privind aprobarea prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale și obligarea ANRE de a modifica această hotărâre cu aplicarea retroactivă începând cu 01.02.2023.

La caz, analizând probele anexate la materialele cauzei, instanța reține că reclamantul a invocat faptul că la 01.02.2023 au fost întrunite condițiile pentru micșorarea tarifelor la gazele naturale, solicitând aplicarea retroactivă a noilor prețuri aprobate prin Hotărârea ANRE***** din 07.06.2023.

În susținerea pretențiilor sale, reclamantul a făcut referire la Hotărârile ANRE *****, 33 și 40 din 28.01.2022, care au fost aplicate retroactiv de la 01.01.2022, invocând crearea precedentului judiciar prin Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 24.10.2022.

În context, examinând argumentele părții reclamante, instanța atestă că situația juridică invocată de reclamant nu este similară cu cea din prezenta speță. Astfel, din referința ANRE rezultă că Hotărârile *****, 33 și 40 din 28.01.2022 au fost adoptate cu efect retroactiv în baza Dispoziției CSE nr. 2 din 27.01.2022, care a dispus expres aplicarea noilor prețuri începând cu 01.01.2022, dispoziția enunțată a constituit temeiul legal special pentru aplicarea retroactivă a prețurilor, emis în condițiile stării de urgență.

Instanța remarcă că, pentru perioada începând cu 01.02.2023, nu există o dispoziție similară a CSE care să impună aplicarea retroactivă a prețurilor. Dimpotrivă, Dispoziția CSE ***** din 31.05.2023 a stabilit obligația ANRE de a aproba prețurile în termen de 3 zile de la cererea SA „Moldovagaz", fără a menționa aplicarea retroactivă.

Subsecvent, aplicând prevederile art. 16 alin. (10) din Legea nr. 174 din 21.09.2017 și art. 100 alin. (5) din Legea nr. 108 din 27.05.2016, instanța constată că hotărârile ANRE privind aprobarea prețurilor produc efecte juridice de la data adoptării sau publicării în Monitorul Oficial. Mai mult, dispozițiile enunțate consacră principiul neretroactivității actelor administrative în materie de prețuri, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege sau de acte normative speciale.

Cu privire la argumentul reclamantului privind întrunirea condițiilor pentru micșorarea tarifelor la 01.02.2023, instanța reține din probele prezentate de pârât, se atestă că conform datelor contabile, SA „Moldovagaz" înregistra la 31.12.2022 un deficit tarifar de 2 573,3 mii lei. Astfel, situație financiară demonstrează că nu erau întrunite premisele economice pentru reducerea prețurilor la începutul anului 2023.

Mai mult, conform pct. 60 din Hotărârea nr. 355 din 13.08.2021 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare, aprobare şi aplicare a preţurilor reglementate pentru furnizarea gazelor natural, procedura de ajustare a prețurilor se inițiază doar în cazul existenței unor factori obiectivi care generează necesitatea modificării venitului reglementat cu mai mult de 1%. În context, din materialele cauzei rezultă că cererea de ajustare a fost depusă de SA „Moldovagaz" la 02.06.2023, ceea ce confirmă că până la acea dată nu existau premisele necesare pentru modificarea prețurilor.

Instanța atestă că, reclamantul nu a prezentat probe concrete care să demonstreze că la 01.02.2023 existau condiții obiective pentru reducerea tarifelor. Or, invocarea prețului de 590 euro pentru 1000 m^3 la bursă nu constituie o probă suficientă, întrucât conform Metodologiei, prețurile reglementate se determină pe baza mai multor componente de cost, inclusiv deficitul tarifar acumulat, cheltuielile de achiziție medii anuale și prognoza acestora.

Cu privire la argumentul părții reclamante invocat în temeiul invocarea art. 22 alin. (2) din Legea nr. 212 din 24.06.2004 privind regimul stării de urgenţă, de asediu şi de război, instanța atestă că această normă confirmă caracterul obligatoriu al dispozițiilor CSE, însă în speță nu există o dispoziție a CSE care să impună aplicarea retroactivă a

prețurilor de la 01.02.2023, întrucât Dispoziția CSE ***** din 31.05.2023 se referă la procedura de aprobare, nu la data de aplicare a prețurilor.

La fel, în temeiul art. 225 Cod administrativ, instanța remarcă că nu îi revine atribuția de a se pronunța asupra oportunității stabilirii datei de aplicare a prețurilor reglementate, ci doar de a verifica legalitatea actului administrativ. În speță, ANRE și-a exercitat dreptul discreționar în limitele legale, adoptând Hotărârea***** din 07 iunie 2023 în conformitate cu cadrul normativ aplicabil și cu Dispoziția CSE ***** din 31.05.2023.

Subsecvent, instanța constată că autoritatea pârâtă a soluționat cererile potrivit competențelor, în termenele prevăzute de lege, oferind răspunsuri complete și temeinice la solicitările reclamantei.

Celelalte argumente invocate de partea reclamantă nu au relevanţă, deoarece nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru anularea actului administrativ contestat şi urmează a fi respinse.

În acest context, analizând argumentele expuse de reclamant în cererea de chemare în judecată în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele legale citate supra, instanța de contencios administrativ constată că, acțiunile pârâtului sunt întemeiate, or, poziția reclamantului expusă în cererea de chemare în judecată, este una nefondată, care se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material și pe argumente neprobate.

Coroborând normele legale citate cu circumstanțele speței, instanța deduce, că activitatea administrativă efectuată de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică este una legală și întemeiată. Or, autoritățile publice la soluționarea speței au cercetat complet și multiaspectual circumstanțele și în limita competenţei, au emis actul administrativ prin care și-au realizat scopul său legal.

Astfel, analizând normele legale citate mai sus în coraport cu circumstanţele de fapt ale speţei şi materialul probatoriu administrat, instanța conchide că, nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Totodată, analizând argumentele expuse de reclamantă în cererea de chemare în judecată în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele legale citate supra, instanța de contencios administrativ constată că, acțiunile autorității pârâte sunt întemeiate, or, poziția părții reclamante, expusă în cererea de chemare în judecată, este una nefondată, care se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material.

În aceiași ordine de idei, instanța concluzionează că, în speță, actele administrative contestate nu încalcă principiul proporționalității între mijloacele folosite şi scopul urmărit, bazându-se pe probleme identificate, justificate obiectiv şi rezonabil.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a) - e).

În conformitate cu prevederile art. art. 232, 224 - 226 din Codul administrativ, instanța de judecată, -

H o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de *****către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, terț SA „Moldovagaz” cu privire la modificarea Hotărârii Agenţiei Naţionale pentru Reglementarea în Energetică***** din 07 iunie 2023 „privind aprobarea preţurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale de către S.A. „Moldovagaz” în contextul obligaţiei de serviciu public”, cu aplicarea începând cu 01 februarie 2023 - se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru). Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Preşedintele şedinţei,
judecător Victor Sîrbu